

Asia: VN/36213/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi yhdyskuntarakentamislainsäädännön sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

1 luku Yleiset säännökset

Näkemyksenne luvusta 1

-

2 luku Viranomaiset

Näkemyksenne luvusta 2

-

3 luku Suunnittelu

Näkemyksenne luvusta 3

-

4 luku Rakentaminen

Näkemyksenne luvusta 4

-

Tulisiko katu- ja viheralueiden rakentamiselle asettaa määräaika, esimerkiksi 10 tai 15 vuotta yleisen alueen suunnitelman voimaan tulemisesta? Mitä vaikutuksia, etuja tai haittaa tällä olisi eri osapuolille? Esitysluonnoksessa ei ole asetettu tällaista määräaikaa.

-

5 luku Yleisen alueen käyttöön luovuttaminen ja lakkaaminen

Näkemyksenne luvusta 5

-

6 luku Kunnossapito

Näkemyksenne luvusta 6

-

7 luku Tekniset verkot

Näkemyksenne luvusta 7

-

Esitysluonnoksen luvussa 7 ehdotetaan säädettäväksi uusi lupamenettely teknisten verkkojen sijoittamiseen kunnan yleiselle alueelle. Tulisiko siirtyä uuteen lupamenettelyyn vai tulisiko teknisten verkkojen sijoittamisesta pysyä nykyisessä kuntakohtaisessa toimintatavassa? Lisätietoa vaihtoehtoista löydätte esitysluonnoksen luvuista 5 ja 7.

Teknisten verkkojen sijoittamisesta tulisi säätää jotenkin toisin, täsmennä miten [Menettelyjä olisi hyvä yhdenmukaistaa kansallisesti eri kuntien välillä, mutta ehdotetun uuden sääntelyn sijaan menettelyn tulisi olla mahdollisimman suoraviivainen ja ennustettava sijoittavan yrityksen näkökulmasta. Kunnalla ei tule olla liikaa harkintavaltaa, koska tämä vähentää ennustettavuutta ja hankaloittaa yritysten toimintaa. Lisäksi tulee olla selkeää, miten mahdollinen uusi lainsäädäntö suhteutuu muuhun voimassa olevaan lainsäädäntöön ja menettelyihin (ml. mm. lakiin sähköisen viestinnän palvelusta ja sen 28 lukuun)]

8 luku Työ kadulla ja muulla yleisellä alueella

Näkemyksenne luvusta 8

Telia Finland Oyj yhtyy Ficomin lausuntoon liittyen luonnokseen hallituksen esitykseksi yhdyskuntarakentamislainsäädännön sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Kuten FiComin lausunnossa tuodaan esiin, esitys sisältää useita merkittäviä puutteita erityisesti teknisiin verkkoihin liittyvissä kysymyksissä.

Eräs kaikkein ongelmallisimmista pykälistä kannaltamme on 51 § (Kunnan oikeus kieltää yleisellä alueella tehtävä työ), joka tulisi mielestämme poistaa laista kokonaan. Jopa kolmen vuoden siirtomahdollisuus on verkonrakentamisen, investointien, asiakastoimitusten ja loppukäyttäjien palveluiden näkökulmasta täysin kohtuuton. Se on myös erittäin huonosti sovitettavissa yhteen sen kanssa, että viestintäverkkojen sijoittamisoikeutta, rakentamisen nopeuttamista ja sujuvoittamista koskevat velvoitteet on tunnustettu muissa säädöksissä, kuten GIAssa ja SVPL:ssä sekä Digitaalisessa kompassissa, hallitusohjelmassa ja hallituspuolueiden norminpurkuehdotuksessa kuntien laajakaistarakentamisen lupaprosessien yhtenäistämiseksi. Lisäksi esitetyt kiello- ja siirto-oikeudet ovat vastoin perustuslain elinkeinovapauden säännöstä, koska ne vaikeuttavat kohtuuttomasti ja suhteettomasti elinkeinotoimintaa (KHO 2006:58).

Esitysluonnoksen luvussa 8 ehdotetaan säädettäväksi nykyisen ilmoitusmenettelyn rinnalle uusi lupamenettely kunnan yleisillä alueilla tapahtuville töille. Lisäksi ehdotetaan annettavaksi kunnalle oikeus

laatia yleisiä alueita koskevat käyttömääräykset, oikeus siirtää työn aloitusajankohtaa ja oikeus kieltää työ. Mitä ajatuksia ehdotus herättää? Lisätietoa vaihtoehdoista löydätte esitysluonnoksen luvuista 5 ja 7.

-

9 luku Hulevedet

Näkemyksenne luvusta 9

-

10 luku Maksut

Näkemyksenne luvusta 10

-

11 luku Pakkokeinot ja seuraamukset

Näkemyksenne luvusta 11

-

12 luku Erinäisiä säännöksiä

Näkemyksenne luvusta 12

-

13 luku Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Näkemyksenne luvusta 13

-

Vaikutusten arviointi

A. Luonnoksessa hallituksen esitykseksi on arvioitu alustavasti yhdyskuntarakentamislain vaikutuksia. Vaikutusten arvioinnin parantamiseksi on tärkeää saada palautetta siitä, miltä osin arvioinnissa on täydennystarpeita.

Millaisena pidätte luonnoksessa esitettyä vaikutusten arviointia kokonaisuutena?

Pääosin puutteellisena

B. Onko jossain vaikutusten arvioinnin osassa erityistä täydentämisen tarvetta?

Kyllä, tarkenna, mitä osaa tai osia vaikutusten arvioinnista tulisi täydentää tai mitä aihetta koskeva puuttuva arviointi lisätä. [Vaikutustenarviointia voidaan verkkotoimijoiden näkökulmasta pitää puutteellisena ja yksipuolisena. Pidämme vakavana puutteena sitä, että luonnoksessa ei viestintäverkkojen näkökulmasta arvioida riittävästi vaikutuksia investointeihin, palvelujen saatavuuteen, kuntien elinvoimaan, digitaaliseen siirtymään eikä huoltovarmuuteen. Esityksessä on useita ongelmia perustuslain näkökulmasta, miltä osin viittaamme FiComin lausunnossa esitettyyn.]

C. Mihin itse näette yhdyskuntarakentamislain keskeisimpien vaikutusten kohdistuvan? Miten kuvailisitte keskeisimpiä vaikutuksia?

Esityksen kokonaisvaikutus on viestintäverkkojen näkökulmasta ongelmallinen, koska se näyttää lisäävän lupakerroksia, kuntakohtaista harkintavaltaa, kustannusrasitusta ja seuraamusuhkaa tilanteessa, jossa sääntelyn pitäisi ensisijaisesti nopeuttaa, selkeyttää, sujuvoittaa ja ennakoitavasti tukea verkkojen rakentamista ja investointeja.

Muita näkemyksiä koko luonnoksesta hallituksen esitykseksi

Vapaa sana.

-

Haapanen Tapio
Telia Finland Oyj